

HIB0448:

Přistěhovalecké společnosti západní Evropy od r. 1945

(výběrový seminář, jarní semestr 2013)

Vyučující: Adrian Portmann – von Arburg, Ph.D.

SYLABUS

česky

Cíle předmětu

Po absolvování předmětu by studující měli mít následující dovednosti a znalosti:

- hlubší vhled do imigrační a integrační situace v západní Evropě, včetně přehledu o situaci v hlavních přistěhovaleckých zemích jako Německo, Francie, Velká Británie, Švýcarsko, Nizozemí, dále i v novějších přijímacích státech jako Španělsko a Itálie
- přehled o relevantní literatuře a schopnost samostatně rešeršovat další referenční zdroje
- zvýšení pasivního porozumění anglických a německých odborných textů
- shrnout podstatná fakta k daným tématům a prezentovat tuto látku vhodným způsobem, s využitím multimediálních zdrojů
- interpretovat a argumentovat na základě doložitelných zjištění v rámci diskuzí

Osnova

Vstup: Předmět semináře, základní pojmy, prezentace hlavní literatury a referenčních zdrojů

Obecný přehled: Přistěhovalectví do západoevropských zemí po r. 1945 – etapy a cézury, hlavní proudy migrací, základní skupiny imigrantů, hlavní témata společenského diskurzu, současná situace

Analýzy situace v jednotlivých zemích:

- A. Staré přijímací státy: Německo – Francie – Velká Británie – Švýcarsko – Nizozemí – Rakousko – Švédsko – Belgie
- B. Nové přijímací státy: Španělsko – Portugalsko – Itálie – Řecko

Rozbor stěžejních témat:

- role islámu v přistěhovaleckých společnostech
- odlišná pojetí občanství a naturalizace v národních tradicích, zákonodárství a praxi
- sociální integrace imigrantů 1. a 2. generace a metody jejího zkoumání
- dominující politické diskurzy a zužitkování imigrantského tématu ze strany radiální pravice
- další témata podle návrhů studujících

Rozbor vybraných knih, resp. konceptů některých autorů:

- příklad: SARAZZIN, Thilo: Deutschland schafft sich ab. München 2010 (kritické pohledy na autorovy teze a rozbor široké společenské debaty, kterou evokovala).
- další knihy a autoři na návrh studujících

Literatura

Obsáhlejší seznam literatury s řazením položek podle témat bude k dispozici ve studijních materiálech k předmětu. Všechny následně uvedené knihy se nacházejí v příruční knihovně na Solniční 12:

AKGÜN, Lale – MOTTE, Jan – OHLIGER, Rainer – OSWALD, Anne von (ed.): 50 Jahre Bundesrepublik – 50 Jahre Einwanderung: Nachkriegsgeschichte als Migrationsgeschichte. Frankfurt – New York 1999.

BADE, Klaus J.: Evropa v pohybu: Evropské migrace dvou staletí. Praha 2004 [deutschsprachige Originalausgabe: Europa in Bewegung: Migration vom späten 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart. München 2000].

BADE, Klaus J. et alii (ed.): Enzyklopädie Migration in Europa. Vom 17. Jahrhundert bis zur Gegenwart. Paderborn a.j. 2007.

BARŠOVÁ, Andrea – BARŠA, Pavel: Přistěhovalectví a liberální stát. Imigrační a integrační politiky v USA, západní Evropě a Česku. Brno 2005.

FASSMANN, Heinz – MÜNZ, Rainer (ed.): Migration in Europa 1945-2000: Aktuelle Trends, soziale Folgen, politische Reaktionen. Frankfurt/Main 1996.

GEDDES, Andrew P.: The Politics of Migration and Immigration in Europe. London 2003.

MÜNZ, Rainer – SEIFERT, Wolfgang – ULRICH, Ralf (ed.): Zuwanderung nach Deutschland. Strukturen, Wirkungen, Perspektiven. Frankfurt – New York 1999.

OLTMER, Jochen: Migration steuern und verwalten. Deutschland vom späten 19. Jahrhundert bis zur Gegenwart. Göttingen 2003.

PARSONS, Craig A. (ed.): Immigrations and the Transformation of Europe. New York 2006.

TRIANDAFYLIDOU, Anna – GROPAS, Ruby (ed.): European Immigration: A Sourcebook. Farnham 2007.

Výukové metody

- pravidelné lekce každý týden
- multimediální doprovod (audio, video, obrázky, statistické přehledy)
- pravidelná četba textů

Po úvodních lekcích, během kterých bude poskytnut přehled o tématice a literatuře, následují lekce věnované imigrační a integrační historii a současnosti ve vybraných západoevropských státech nebo jiným speciálním tématům (např. různá pojetí občanství/citizenship v jednotlivých národních tradicích, islám v Evropě, specifické skupiny imigrantů, integrace příslušníků druhé generace – komparativní pohledy, teoretické koncepty vybraných autorů, „klasické“ argumenty v politických debatách o přistěhovalectví). Po ústních prezentacích následuje vždy společná diskuze a obsahové doplnění či shrnutí od vyučujícího. Důležitý prvek výuky tvoří promítání filmových a televizních dokumentů.

Metody hodnocení

- pravidelná prezence
- aktivní účast na diskuzi
- četba povinné literatury na IS
- ústní prezentace v délce cca 15-25 min

anglicky

Immigrant societies in Western Europe after 1945

Objects of the course

At the end of the course, students should be able to:

- have more thorough insights into the situation concerning post-war immigration and integration in Western Europe, including a deeper knowledge on the relevant topic in Western Europe's main immigration countries like Germany, France, the UK, Switzerland, the Netherlands, Austria, as well as on the situation in recent host countries like Spain and Italy
- know the relevant literature, be able to individually seek for more information
- improvement of passive knowledge of scholar texts in English and German
- summarize essential facts on given topics, present them in an attractive way by making use of multimedia sources
- interpret and argument based on acquired knowledge and deductable information during discussions

Outline

Introduction: Contents of the course, basic terminology, presentation of basic literature and sources of reference

General overview: Immigration into West European countries after 1945 – periods and cesures, main pathways of migration, basic groups of immigrants, main topics of social debates, present situation

Analysis of immigration history and present in selected countries:

- A. Old host countries: Germany – France – UK – Switzerland – Netherlands – Austria – Sweden – Belgium
- B. New host countries: Spain – Portugal – Italy – Greece

Analysis of special aspects:

- the role of islam in European immigrant societies
- different concepts of citizenship and naturalization in national traditions, laws and administrative practices
- the social integration of immigrants of the first and second generation, methods of their analysis
- dominant political debates and the occupation of the immigrant topic by parties of the far-right
- additional topics according to students' proposals

Analysis of selected books, or of some authors' concepts:

- example: Thilo: Deutschland schafft sich ab. München 2010 (critical views on the author's theses and analysis of the broad social debates which were initiated by the book)
- additional books and authors according to students' proposals

Literature

A more comprehensive list of literature including subchapters will be available in the studying materials folder on IS. All titles listed below are part of the reference library which has been prepared for the course at Solniční 12 street:

AKGÜN, Lale – MOTTE, Jan – OHLIGER, Rainer – OSWALD, Anne von (ed.): 50 Jahre Bundesrepublik – 50 Jahre Einwanderung: Nachkriegsgeschichte als Migrationsgeschichte. Frankfurt – New York 1999.

BADE, Klaus J.: Evropa v pohybu: Evropské migrace dvou staletí. Praha 2004 [deutschsprachige Originalausgabe: Europa in Bewegung: Migration vom späten 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart. München 2000].

BADE, Klaus J. et alii (ed.): Enzyklopädie Migration in Europa. Vom 17. Jahrhundert bis zur Gegenwart. Paderborn a.j. 2007.

BARŠOVÁ, Andrea – BARŠA, Pavel: Přistěhovalectví a liberální stát. Imigrační a integrační politiky v USA, západní Evropě a Česku. Brno 2005.

FASSMANN, Heinz – MÜNZ, Rainer (ed.): Migration in Europa 1945-2000: Aktuelle Trends, soziale Folgen, politische Reaktionen. Frankfurt/Main 1996.

GEDDES, Andrew P.: The Politics of Migration and Immigration in Europe. London 2003.

MÜNZ, Rainer – SEIFERT, Wolfgang – ULRICH, Ralf (ed.): Zuwanderung nach Deutschland. Strukturen, Wirkungen, Perspektiven. Frankfurt – New York 1999.

OLTMER, Jochen: Migration steuern und verwalten. Deutschland vom späten 19. Jahrhundert bis zur Gegenwart. Göttingen 2003.

PARSONS, Craig A. (ed.): Immigrations and the Transformation of Europe. New York 2006.

TRIANDAFYLLIDOU, Anna – GROPAS, Ruby (ed.): European Immigration: A Sourcebook. Farnham 2007.

Methods of teaching

- regular lessons every week
- multimedia elements (audio, video, pictures, statistical materials)
- regular text reading

The first lessons are dedicated to introducing the basic historical facts and literature. They are followed by lessons which mainly consist of oral presentations prepared by students. They will deal with the history and present of immigration and integration in selected Western European countries, or with special topics (e.g. different concepts of citizenship in national traditions, Islam in Europe, specific immigration groups, the integration of second generation immigrants – comparative analyses, theoretical concepts of certain authors, „classic“ arguments in political debates on immigration). Oral presentations are completed by a plenary discussion, as well as by commentaries and a review of the given topic by the teacher.

Methods of evaluation

- regular presence
- active participation in discussions
- reading of compulsory literature on the IS
- oral presentation of about 15 to 25 mins

Seminář probíhá v rámci projektu č. CZ.1.07/2.2.00/15.0232 „Multikulturní výchova“, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.